

SANAYİ ve TARIM POLİTİKALARI KOMİSYONU
ENERJİ ÇALIŞMA GRUBU

DOĞAL GAZ PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI'NA İLİŞKİN
TÜSİAD GÖRÜŞ ve GENEL DEĞERLENDİRMELERİ

3 Aralık 2014

TS/SSB/2014-052

GENEL DEĞERLENDİRMELER:

Kanun Tasarısı'nda, lisans sahiplerinin yükümlülüklerinin dışına çıkmaları durumunda karşılaştıkları cezai yaptırımlar detayları ile belirtilmiştir. Doğal gaz piyasasındaki oyuncuların belirtilmekte olan yükümlülüklerle uyumlu bir şekilde davranmalarının büyük önem taşıdığı tartışılmaz bir önemdedir. Bununla birlikte, uygulanacak cezalar tasarlanırken, lisans sahiplerinin lisanslarının gerektirdiği hak ve yükümlülüklerini yerine getirmelerini engelleyici bir boyutta olmamasına ihtimam gösterilmesinin piyasanın işleyişi açısından önemli olduğunu vurgulamak isteriz. Tasarı'da belirtilmekte olan cezaların bu bakış açısıyla yeniden değerlendirilmesini önermekteyiz.

Dikkat çekmek istediğimiz diğer hususlar ise, doğal gaz depolama yükümlülüklerinin mevcut depolama imkanlarına bağlı olarak yeniden tespit edilmesi ve ülkemizin ihtiyaç duyduğu ve kısa bir zamanda içinde de hayata geçirilmesi zaruri olan yeni yatırımların desteklenmesini teminen, özel sektöre kapasite muafiyetinin ve tarife serbestliğinin verilmesidir. Söz konusu kapasite muafiyeti ve tarife serbestliğinin, piyasada esnekliği ve çeşitliliği artıracak yeni LNG terminallerine yönelik olarak da sağlanması, LNG terminallerinin hızla devreye alınmasına yardımcı olacaktır. Kanun Tasarısı metnine ayrıca ülkemizin arz güvenliği ve iletim sistemi giriş kapasitesi açısından büyük önem arz eden FSRU (Floating Storage and Regasification Unit) yatırımlarının da ilave edilmesi değerlendirilmelidir.

Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren bütün oyuncular için daha serbest, rekabetçi ve şeffaf bir piyasa yapısına kavuşabilmek amacıyla, tarifeler oluşturulurken kullanılan veri ve faktörlerin tüm paydaşlarla paylaşılması, lisans sahiplerinin faaliyetlerini ve yatırımlarını planlama sürecinde büyük fayda sağlayacaktır.

Kanun Tasarısı'nda doğal gaz dağıtım şirketlerine ait şebekelerin mülkiyet haklarına ilişkin detaylara net olarak yer verilmemiş olması sebebiyle, tereddütlere mahal vermemek amacıyla doğal gaz dağıtım şirketlerinin dağıtım bölgeleri içerisinde mülkiyet haklarının netleştirilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Yukarıda belirtmiş olduğumuz genel değerlendirmelerimizin yanı sıra, Kanun Tasarısı'na ilişkin detaylı görüşlerimiz aşağıda bilgi ve değerlendirmelerinize sunulmaktadır.

<u>Madde</u>	<u>Kanun Metni</u>	<u>TÜSİAD Görüşü</u>	<u>Gerekçe</u>
3.1.6	Tüzel kişi (şirket) : Bu Kanun hükümleri uyarınca doğal gazın üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan satışı, LNG satışı, CNG satışı, ithali, ihracı, ticareti depolanması ve sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminal işletme fonksiyonlarını yürütmek üzere kurulmuş özel veya kamu hukuku tüzel kişisini	Tüzel kişi (şirket): Bu Kanun hükümleri uyarınca doğal gazın üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan satışı, LNG satışı, <u>LNG iletimi</u> , CNG satışı, ithali, ihracı, ticareti depolanması ve sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminal işletme fonksiyonlarını yürütmek üzere kurulmuş özel veya kamu hukuku tüzel kişisini,	LNG ve CNG satışı ayrı birer piyasa faaliyeti olarak tasarıda yer almasına rağmen, piyasa faaliyeti bazında tanımlanan tüzel kişi tanımında yer almamaktadır. Ayrıca, mevcut mevzuata göre bir piyasa faaliyeti işlem gören ve bugüne kadar Kurum tarafından lisanslandırılmak suretiyle ayrı bir sektör haline gelen LNG iletim faaliyetinin de tanımlanması önemlidir.
3.1.13	Şehir: Belediye veya büyükşehir belediyesine ait belediye sınırları ile mücavir alanlar bütünü,	Şehir: Belediye veya büyükşehir belediyesine ait belediye sınırları ile <u>imarlı ve</u> mücavir alanlar bütünü,	
3.1.15	Toptan satış: Doğal gazın ithalatçı şirketlere, ihracatçı şirketlere, toptan satış şirketlerine, CNG şirketlerine, dağıtım şirketlerine ve serbest tüketicilere yapılan satışını,	Toptan satış: Doğal gazın ithalatçı şirketlere, ihracatçı şirketlere, toptan satış şirketlerine, <u>LNG şirketlerine</u> , CNG şirketlerine, dağıtım şirketlerine ve serbest tüketicilere yapılan satışını,	Her ne kadar toptan satış gaz formunda doğal gazın satışını ifade ediyor olsa da, özellikle LNG terminallerinde ithalat şirketlerinden toptan satış şirketlerine LNG satışı mümkün olabilmektedir.
3.1.19	Depolama: Günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak ve doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelen doğal gaz açığını gidermek amacıyla doğal gazın gaz olarak depolanmasını,	Depolama: Günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak ve doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelen doğal gaz açığını gidermek amacıyla <u>doğal gazın gaz olarak depolanmasını</u>	Depolama, mevsimsel değişikliklerden başka amaçları da kapsadığı için ilgili tanımda amaç bildirmemek uygun olacaktır.

3.1.45	Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminal işletme şirketi: Doğal gazın sıvılaştırılması veya sıvılaştırılmış doğal gazın boşaltılması, geçici olarak depolanması ve yeniden gaz haline getirilerek iletim sistemine veya sıvılaştırılmış doğal gazın (LNG) taşıma vasıtalarına teslimi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinden ve LNG terminalinin işletilmesinden sorumlu olan tüzel kişiyi,	Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminal işletme şirketi: Doğal gazın sıvılaştırılması veya sıvılaştırılmış doğal gazın boşaltılması, geçici olarak depolanması ve yeniden gaz haline getirilerek iletim sistemine veya sıvılaştırılmış doğal gazın (LNG) her türlü taşıma vasıtalarına teslimi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinden ve LNG terminalinin işletilmesinden sorumlu olan tüzel kişiyi,	Sadece kamyon değil, gemi ve tren gibi diğer vasıtalarla da taşıma amacıyla LNG teslimi yapılabilir.
3.1.55	Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) şirketi: Sıvılaştırılmış doğal gazın özel vasıtalarla tüketicilere taşınması ve satışı faaliyetlerini gerçekleştiren tüzel kişiyi,	<u>Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) şirketi: Sıvılaştırılmış doğal gazın özel vasıtalarla tüketicilere taşınması ve/veya satışı faaliyetlerini gerçekleştiren tüzel kişiyi,</u>	
Ek Tanım:		<u>Dolaysız hat:</u>	Doğalgaz arz güvenliğinin ve çeşitliliğinin sağlanması için yakın gelecekte karşılaşılabilecek modellerin kanuna uyumunu temin etmek adına, kazanılmış haklara zarar vermeyecek şekilde bir dolaysız hat tanımının yapılması önerilmektedir.
Ek Tanım:		<u>LNG İletimi: Sıvılaştırılmış doğal gazın özel taşıma vasıtaları ile tüketim noktalarına taşınması ve teslimini,</u>	Görüşülmekte olan Doğal Gaz Piyasası Kanun Tasarısı'nda ifade olarak yer alan ancak tanımı olmayan ve ilave edilmesi uygun olan aşağıdaki tanımların ilave edilmesini arz ve teklif ederiz
4.1	Lisans sahibi şirketler, bu Kanun kapsamında diğer lisans sahibi şirketlerle yapacakları işlemleri yazılı sözleşmeye bağlamak zorundadır. Sözleşme yapılmadan faaliyete başlanmaz. Doğal gaz piyasa	Lisans sahibi şirketlerin, bu Kanun kapsamında diğer lisans sahibi şirketlerle yapacakları işlemleri ie yazılı sözleşmeye bağlamak zorundadır. Sözleşme yapılmadan faaliyete başlanmaz. Doğal	Lisans sahibi tüzel kişilerin günlük operasyonları çerçevesinde çok sayıda sözleşme ve/veya bu sözleşmelere ilişkin ek protokollerin söz konusu olabileceği sebebiyle bu hükmün pratikte uygulanmasının

	faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi tüzel kişiler arasındaki sözleşmeler Kuruma bildirilir. Yapılacak olan sözleşmelere ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir. Bu kapsamda düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.	gaz piyasa faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi tüzel kişiler arasındaki sözleşmeler Kuruma bildirilir. Yapılacak olan sözleşmelere ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir. Yapılan sözleşmelere ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.	piyasa faaliyetlerini aksatıcı rol oynayabileceği öngörülmektedir. Özel bir durum söz konusu olduğunda EPDK elindeki yetkiler çerçevesinde bu tür sözleşme bilgilerine erişim hakkına sahiptir. İstenilen her bilginin ticari gizliliği olsa dahi Kurum tarafından talep edilebilmesi zaten mümkündür; sözleşmelerin önceden bildirilmesi mecburi olmamalıdır. Lisans sahibi şirketlerin doğal gaz piyasasında yapacakları işlemlerle ilgili olarak mal ya da hizmet satın aldıkları tarafı seçebildikleri durumlarda sözleşmeler taraflar arasında serbestçe düzenlenebilmeli, buna karşılık İletim, depolama, dağıtım, LNG terminal vb. servisler için standart sözleşmeler Kurumca hazırlanmalıdır. Ancak sözleşmeye bağlanması pratikte kolay olmayan spot ve gün sonu ve borsa üzerinde gaz ticaretleri olduğu için çatı kontratı yazılı akit vb. şeklinde esneklikler getirilmelidir.
4.4.a.4	İthalat lisansı almak için başvuran tüzel kişilerde; Bakanlığın uygun görüşünün alınması şartları aranır.	İthalat lisansı almak için başvuran tüzel kişilerde; Bakanlığın uygun görüşünün alınması,	Halihazırda lisans veren EPDK'nın yetki bütünlüğünün bozulmaması nedeniyle bu maddenin çıkarılması önerilmektedir.
4.4.c.6	İletim şirketlerinin faaliyete geçebilmesi için, Kuruldan lisans almaları zorunludur. İletim lisansı için aranacak diğer şartlar ve lisans verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlığın görüşü alınarak Kurum tarafından yönetmelikle düzenlenir.	İletim şirketlerinin faaliyete geçebilmesi için, Kuruldan lisans almaları zorunludur. İletim lisansı için aranacak diğer şartlar ve lisans verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlığın görüşü alınarak Kurum tarafından yönetmelikle düzenlenir.	Halihazırda lisans veren EPDK'nın yetki bütünlüğünün bozulmaması nedeniyle bu maddenin çıkarılması önerilmektedir.

4.4.d.1.cc	Tasarrufları altında bulunacak depolama kapasitelerinin tarafsız ve eşit bir şekilde hizmete sunulacağını taahhüt etmek,	Tasarrufları altında bulunacak depolama kapasitelerinin <u>depolama şirketine yönetmelikle belirlenen oranda tanınmış muafiyetler haricindeki kısmını</u> tarafsız ve eşit bir şekilde hizmete sunulacağını taahhüt etmek,	Yeni yatırımcıyı desteklemek için Kurulca belirlenecek uzun süreli ve en az %50 oranında kapasite kullandırma muafiyeti getirilmelidir.
4.4.d.2	6491 sayılı Türk Petrol Kanununa göre, verilmiş olan arama ve işletme ruhsat sahaları ile bunların dışında kalan açık sahalarda depolama lisansı verilmeden önce Bakanlığın onayı alınır.	6491 sayılı Türk Petrol Kanununa göre, verilmiş olan arama ve işletme ruhsat sahaları ile bunların dışında kalan açık sahalarda depolama lisansı verilmeden önce Bakanlığın onayı alınır.	Halihazırda lisans veren EPDK'nın yetki bütünlüğünün bozulmaması nedeniyle bu maddenin çıkarılması önerilmektedir.
4.4.e.1	Dağıtım şirketlerine doğal gaz satışı yapan tüzel kişiler, Kurumca öngörülecek süre içerisinde, müşterilerin mevsimsel ve günlük azami doğal gaz çekişlerini karşılamak amacıyla, gerekli arz planlamasını yapmak ve Kurum tarafından belirlenen gerekli dengeleme tedbirlerini almak zorundadır. Söz konusu tüzel kişiler dağıtım şirketleri ile yapacakları satış sözleşmeleri süresince doğal gaz arzını sağlama garantisi vermek zorundadır.	Dağıtım şirketlerine doğal gaz satışı yapan tüzel kişiler, Kurumca öngörülecek süre içerisinde, müşterilerin mevsimsel ve günlük azami doğal gaz çekişlerini karşılamak amacıyla, gerekli arz planlamasını yapmak ve Kurum tarafından belirlenen gerekli dengeleme tedbirlerini almak zorundadır. Söz konusu tüzel kişiler dağıtım şirketleri ile yapacakları satış sözleşmeleri süresince <u>ve sözleşmede konutlar için belirlenen miktar kadar</u> doğal gaz arzını sağlama garantisi vermek zorundadır.	
4.4.e.2	Serbest tüketicilere toptan gaz satışı yapan tüzel kişiler, müşterilerine mevsimlik, günlük ve saatlik esneklik limitleri dahilinde gaz girişini sağlamak mecburiyetindedir.	Serbest tüketicilere toptan gaz satışı yapan tüzel kişiler, müşterilerine <u>satış sözleşmelerindeki mevsimlik, günlük ve saatlik esneklik limitleri şartları</u> dahilinde gaz girişini sağlamak mecburiyetindedir.	Mevsimlik, günlük ve saatlik esneklik limitleri, mücbir sebepler, kesinti kısıntı şartları gibi şartlar tüketicilerle satıcılar arasındaki ticari şartları belirleyebilmektedir. Dolayısıyla serbest tüketiciler için bu tür bir kanuni zorunluluğa gerek bulunmadığı gibi, ticaretin yapısına negatif etkileri de olabilecektir.
	Toptan satış şirketleri, ithalatçı şirketler,	Toptan satış şirketleri; ithalatçı şirketler,	Toptan satış şirketlerinin satış yapabildiği

4.4.e.3	ihracatçı şirketler, CNG şirketleri, serbest tüketiciler veya dağıtım şirketleri ile satış sözleşmeleri yapar ve fiyatları serbestçe belirler. Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve suistimal edilemez.	ihracatçı şirketler, <u>LNG şirketleri</u> , CNG şirketleri, serbest tüketiciler, <u>diğer toptan satış şirketleri</u> , veya dağıtım şirketleri ile satış sözleşmeleri yapar ve <u>tarife ve fiyatlarını</u> serbestçe belirler. Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve suistimal edilemez.	şirketler ilave edilmiştir. Serbest piyasa koşulları çerçevesinde, tüketici ile tedarikçisi arasındaki fiyatların serbestçe belirlenmesi esas olmalıdır. Özellikle yeni oluşmaya başlayan toptan satış sektöründe, sadece fiyatların değil; tüketim profili, sektör ve diğer pazar dinamikleri doğrultusunda farklı fiyatların oluşması da mümkün olabilmelidir. Fiyatların tespit edilmesindeki en temel unsur ise, herhangi bir düzenleme olmaksızın fiyat oluşumuna etkisi olan parametrelerin de serbest piyasa koşulları ve sözleşme koşulları çerçevesinde satıcı ile tüketici arasında serbestçe belirlenebilmesidir.
4.4.f.4	Doğal gazın ihracı: Lisans almak isteyen şirketlerin ilgili yönetmeliklerinde belirtilen şartların yanında Bakanlığın uygun görüşünün alınması şartları aranır.	Lisans almak isteyen şirketlerin ilgili yönetmeliklerinde belirtilen şartların yanında Bakanlığın uygun görüşünün alınması şartları aranır.	Halihazırda lisans veren EPDK'nın yetki bütünlüğünün bozulmaması nedeniyle çıkarılması önerilmektedir.
4.4.g.5	Dağıtım şirketlerinin belirlenmiş dağıtım bölgesi kapsamı, teknik ve ekonomik gerekler dikkate alınarak Kurul tarafından genişletilerek yeniden belirlenebilir. Kurul, nüfus yoğunluğuna göre bir şehri sınırları belirlenmiş birden fazla dağıtım bölgesine ayırabilir ve her bölgeyi ayrı ayrı ihale edebilir ve Kurul birden fazla şehri tek bir dağıtım bölgesi olarak belirleyebilir.	Dağıtım şirketlerinin belirlenmiş dağıtım bölgesi kapsamı, teknik ve ekonomik gerekler dikkate alınarak Kurul tarafından <u>il ve/veya ilçe sınırlarını aşmayacak şekilde</u> yeniden belirlenebilir. Kurul, nüfus yoğunluğuna göre bir şehri sınırları belirlenmiş birden fazla dağıtım bölgesine ayırabilir ve her bölgeyi ayrı ayrı ihale edebilir. Tüm dağıtım bölge genişlemeleri ihale yoluyla yapılır. Dağıtım Lisansı sahibinin talebi veya yazılı mutabakatı olmadan dağıtım bölgesini genişlemesine ilişkin ilave yükümlülükler getirilemez.	Dağıtım bölgesi kapsamında il ve/veya ilçe sınırlarını aşması kontrolsüz ve ekonomik olmayan genişlemelere neden olabilir ve bu durum geçmişe yönelik olarak ihale şartlarının değiştirilmesi durumunu ortaya çıkarabilecektir. Şu anda eklenmesi için önerilen “tüm dağıtım bölgesi genişlemeleri ihale yoluyla yapılır” ifadesi ilkesel olarak Dağıtım Müşteri Hizmetleri Yön.’nin 70.numaralı “Genişleme” başlıklı maddesi ve bağlı uygulamalarla çelişkili, içinden çıkılmaz bir duruma yol açacaktır. Bu sebeple ilgili ifadenin çıkarılması önerilmektedir. İhale

			uygulaması konusunda maddenin bir önceki cümlesinde oldukça açık bir ifade yer almaktadır. Bunu takip eden cümlelerin ilavesi faaliyetler açısından gerekli katkıyı sağlayacaktır.
4.4–ilave fıkra		<u>Organize Sanayi Bölgeleri: Organize Sanayi Bölgesi katılımcılarından serbest tüketici limitini aşan tüketiciler, Organize Sanayi Bölgesine alt yapı hizmet bedeli ödemek kaydıyla tedarikçisini seçme hakkına sahiptir.</u> <u>Organize Sanayi Bölgelerinin, serbest tüketici sıfatıyla temin ettiği doğal gazı; katılımcılarının kullanımına sunulmasına, alt yapı hizmet bedellerinin belirlenmesine, Organize Sanayi Bölgelerinin bu bent kapsamında gerçekleştirecekleri faaliyetlere ilişkin esas ve usuller, Kurum tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.</u>	4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa göre kurulan Organize Sanayi Bölgeleri tüzel kişilikleri, katılımcılarının ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla; onaylı sınırlar içerisinde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre şirket kurma şartı aranmaksızın Kurum’dan lisans almak koşuluyla ve içinde bulunduğu Dağıtım Bölgesi’nin dağıtım lisansı sahibine halel getirmeksizin doğal gaz sunum hizmeti faaliyetinde bulunur. Organize Sanayi Bölgeleri tüzel kişilikleri, katılımcılarının doğal gaz ihtiyacını karşılamak amacıyla tüketim miktarına bakılmaksızın serbest tüketici sayılır. Önerilen düzenleme ile, serbest tüketici limitini aşan organize sanayi bölgesi katılımcılarının tedarikçi seçme hususunda yaşanan bazı sorunların önüne geçilebilecektir.
7.a.2	Türkiye’deki üretim şirketleri hariç olmak kaydıyla hiçbir özel hukuk tüzel kişiliğini haiz şirket, Kurumun cari yıla ait olarak belirlediği ulusal doğal gaz tüketim tahmininin yüzde yirmisinden fazlasını satamaz. Bu oran, kayıplar düşüldükten sonra kalan net ulusal tüketim miktarından	Türkiye’deki üretim şirketleri hariç olmak ve kaydıyla hiçbir özel hukuk tüzel kişiliğini haiz toptan satış şirketlerinin her birinin bir yıl içinde diğer <u>toptan satış şirketlerine yaptıkları satışlar hariç olmak kaydıyla, hiçbir özel hukuk tüzel kişiliğini haiz şirket,</u> Kurumun cari yıla ait olarak	Toptan satış şirketlerinin kendi aralarında yaptığı ticaretler söz konusu satış payı hesaplamasında değerlendirilmemelidir. “...gerekli önlemler alınır” ifadesinden kast edilen önlemlerle ilgili daha açıklayıcı ifadeler

	şirketin doğrudan doğruya veya sermayesinin yarısından fazlası kendisine ait şirketler vasıtasıyla tükettiği gaz miktarı tenzil edilerek bulunur. Bu oranın aşılması halinde Kurum tarafından gerekli önlemler alınır.	belirlediği ulusal doğal gaz tüketim tahmininin yüzde yirmisinden fazlasını satamaz. Bu oran, kayıplar düşüldükten sonra kalan net ulusal tüketim miktarından şirketin doğrudan doğruya veya sermayesinin yarısından fazlası kendisine ait şirketler vasıtasıyla tükettiği gaz miktarı tenzil edilerek bulunur. Bu oranın aşılması halinde Kurum tarafından gerekli önlemler alınır.	kullanılmasını arz ve teklif ederiz.
7.e	Dağıtım şirketlerinin aboneleri için doğal gaz alımına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir.	Dağıtım Şirketlerinin aboneleri için doğal gaz alımına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir	Sözleşme ve ticaret özgürlüğü kısıtlanacağı endişesiyle bu düzenlemenin taraflar arasında serbestçe yapılabilmesi önemlidir. Bu nedenle bu madde kanunda yer almamalıdır.
9.g	Lisans sahibi şirketlerin, doğal gaz piyasasında birbirleriyle yaptıkları herhangi bir faaliyeti yazılı sözleşme yapmaksızın gerçekleştirdiklerinin tespit edilmesi durumunda, bu şirketlere bir milyon Türk Lirası idari para cezası verilir.	Lisans sahibi şirketlerin, doğal gaz piyasasında birbirleriyle yaptıkları herhangi bir faaliyeti yazılı sözleşme yapmaksızın gerçekleştirdiklerinin tespit edilmesi durumunda, bu şirketlere bir milyon Türk Lirası idari para cezası verilir.	Değişiklik önerisi yapılmış olan Madde 4.1 ile uyum gerekliliği sebebiyle çıkarılması önerilmektedir.
9.1.3	...İdari para cezalarını gerektiren fiiller para ile ölçülebilen bir aykırılığa ilişkin ise artırılarak uygulanacak idarî para cezasının tutarında, cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki malî yılına ilişkin mali tablolarındaki gayri safi iş hasılatının yüzde yirmisini aşamayacağı hükmü uygulanmaz.	...İdari para cezalarını gerektiren fiiller para ile ölçülebilen bir aykırılığa ilişkin ise artırılarak uygulanacak idarî para cezasının tutarında, cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki malî yılına ilişkin mali tablolarındaki <u>gayri safi iş ilgili ürün pazarındaki</u> hasılatının yüzde yirmisini aşamayacağı hükmü uygulanmaz. .	Gayri safi iş hasılatı ibaresi “ilgili ürün pazarındaki hasılatı ibaresi ile değiştirilmelidir. Aksi halde adil olmayan cezai yaptırımlar gündeme gelecektir.

11.2.d	LNG Terminal İşletme Tarifeleri: Kurul LNG terminal işletme tarifelerinde esas alınacak hizmet unsurlarını ve şartları belirler. Lisans sahipleri, Kurumun belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında tarifelerini hazırlar, bilgi için Kuruma sunar ve ilan eder. İlan edilen tarifeler eşit taraflar arasında ayırım yapılmaksızın uygulanır. Lisans sahibi tüzel kişiler uyguladıkları tarifeleri, fiyatları, hüküm ve şartlar ile Kurumun belirlediği diğer hususları internet siteleri aracılığı ile yayınlar.	LNG Tesis Terminali İşletme Tarifeleri: Kurul, <u>işletme lisansı sahibi tüzel kişilerin talep etmesi durumunda,</u> LNG tesis <u>terminali işletme</u> tarifelerinde esas alınacak unsurları ve şartları belirler. Lisans sahipleri, Kurumun belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında <u>kullanılabilir terminal kapasitelerine ilişkin</u> tarifelerini hazırlar, bilgi için Kuruma sunar ve ilan eder. İlan edilen <u>kullanılabilir terminal kapasitelerine ilişkin</u> tarifeler eşit taraflar arasında ayırım yapılmaksızın uygulanır. Lisans sahibi tüzel kişiler <u>kullanılabilir terminal kapasitelerine ilişkin</u> uyguladıkları tarifeleri, fiyatları, hüküm ve şartlar ile Kurumun belirlediği diğer hususları internet siteleri aracılığı ile yayınlar.	Yeni LNG terminal yatırımlarını teşvik edebilmek için tarife ve fiyatın serbestçe belirlenmesi son derece önemlidir.
11.2.e	Toptan Satış Tarifeleri: Kurul toptan satış tarifelerinde esas alınacak unsurlar ve şartları belirler. Uygulanacak fiyatları ise, bu esaslar dahilinde doğal gaz alım satımı yapan taraflarca serbestçe belirlenir.	Toptan Satış Tarifeleri: Kurul toptan satış tarifelerinde esas alınacak unsurlar ve şartları belirler. Uygulanacak fiyatları <u>ise,</u> bu esaslar dahilinde doğal gaz alım satımı yapan taraflarca serbestçe belirlenir.	Fiyatların rekabete dayalı bir şekilde serbestçe belirlendiği bir ortamda usul ve esasların Kurulca belirlenmesine gerek yoktur.
11.2.g	Sistem Kullanım Tarifeleri: Sistem kullanım tarifeleri dağıtım şirketleri tarafından doğal gazın nakli ve/veya sunumu karşılığında eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak bedel, hüküm ve şartları içerir. Sistem kullanım bedellerinin tespitinde hizmet maliyeti, yatırımların itfası ve Kurul tarafından belirlenen makul getiri oranı dikkate alınır.	Sistem Kullanım Tarifeleri: Sistem kullanım tarifeleri dağıtım şirketleri tarafından doğal gazın nakli ve/veya sunumu karşılığında eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak bedel, hüküm ve şartları ilecektir. <u>şekilde hazırlanır ve Kurul'un onayına sunulur. Sistem kullanım tarifesi belirlenirken, dağıtım şirketinin maliyetlerinin tüketici grupları ve/veya tüketim kademelerine göre ayrıştırılarak</u>	Enerji sektöründeki serbestleşmenin en önemli unsurlarından biri piyasalarda oluşan fiyatların gerçek maliyetlere dayalı olmasıdır. Bu kapsamda hem alt sektörler içerisinde hem de alt sektörler arasında çapraz sübvansiyonun engellenmesi gereklidir. Bu prensip, doğalgaz ve elektrik alt sektörlerinin ülkemiz dinamikleri çerçevesindeki yoğun etkileşimleri dolayısıyla özellikle göz önünde

		<u>gerçek müsebbiplerine yansıtılması, sistem kullanıcılarının sebep olmadıkları maliyetlere maruz kalmaması ve tüketici grupları arasında çapraz sübvansiyon yapılmaması esastır.</u> Sistem kullanım bedellerinin tespitinde hizmet maliyeti, yatırımların itfası ve Kurul tarafından belirlenen makul getiri oranı dikkate alınır. <u>Enterkonnekte şebekeye bağlantılarına ilişkin olarak dağıtım şirketi tarafından şebeke yatırımı yapılmamış olan tüketicilerin sistem kullanım tarifelerinde yalnızca hizmet maliyeti ve Kurul tarafından belirlenen makul getiri oranı dikkate alınır.</u>	bulundurulmalıdır. BOTAŞ yüksek basınçlı doğalgaz iletim şebekesine doğrudan bağlı olmasına rağmen, ilgili mevzuat ve yargı kararları dolayısıyla mücavir alan sınırları içerisinde kalan büyük tüketiciler, yatırımlarını kendilerinin yaptığı müstakil bağlantı hatlarını bilabedel ilgili dağıtım şirketlerine devretmek zorundadırlar. Bu tüketiciler, dağıtım şirketi uhdesine/işletmesine geçen bağlantı hatları nedeniyle dağıtım şirketlerine sistem kullanım bedeli ödemektedirler. Doğal gaz yakıtlı elektrik üretim tesisleri de bu uygulamaya maruz kalmaktadır. Bu uygulama sonucunda, doğal gaz yakıtlı elektrik üretim tesisleri kendi bağlantı yatırımlarını bilabedel dağıtım şirketine devretmekte ve dağıtım şirketine sistem kullanım bedeli ödemektedirler. Ancak sistem kullanım tarifeleri içerisinde yer alan yatırım itfa kalemi dolayısıyla söz konusu santraller, dağıtım şirketlerinin kendi bölgelerinde yaptıkları şebeke yatırımlarının, fiziksel olarak üretim tesisi ile hiçbir ilişkisi olmayan önemli bir kısmını karşılamaktadırlar. Bu durum, söz konusu santrallara ek bir maliyet yaratarak doğalgaz ve elektrik alt sektörleri arasında çapraz sübvansiyon tesisine yol açmaktadır. Diğer taraftan bağlantı şekli olarak tamamen aynı durumda olan doğal gaz yakıtlı santrallerden mücavir
--	--	--	--

			alan içerisinde bulunmayanlar bu tarife maruz kalmadığından, söz konusu tarife elektrik piyasasında rekabeti bozucu bir etki de yaratmaktadır. Önerimiz, tüm tüketicilerin yalnızca sebep oldukları maliyetleri karşılamasını sağlayarak tüketicilere sebep olmadıkları yatırım maliyetlerinin yüklenmesini engellemektedir. Böylece, bağlantı yatırımlarını kendileri yapan ve bağlantı hatlarını dağıtım şirketlerine bilabedel devreden tüketicilerin yalnızca bu hatların işletimine ilişkin olarak oluşan maliyetleri karşılamaları düzenlenmektedir.
11.2.h	Son Kaynak Tedarik Tarifesi: Son kaynak tedarik tarifelerinde esas alınacak unsurlar ve şartlar Kurul tarafından belirlenir. Son kaynak tedarik tarifi tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile piyasa fiyatları dikkate alınarak hazırlanır. Ancak bu sınırlamalarla bağlı olmaksızın; Kurulca sosyal ve ekonomik durumlar gözetilerek belirlenecek bir miktarın altında doğal gaz tüketen tüketiciler için ayrı tarife yapılabilir.	Son Kaynak Tedarik Tarifesi: Son kaynak tedarik tarifelerinde esas alınacak unsurlar ve şartlar Kurul tarafından belirlenir. Son kaynak tedarik tarifi tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile, piyasa fiyatları ve son kaynak tedarik faaliyetlerinden kaynaklanan dengesizlik maliyetleri dikkate alınarak hazırlanır. Ancak bu sınırlamalarla bağlı olmaksızın; Kurulca sosyal ve ekonomik durumlar gözetilerek belirlenecek bir miktarın altında doğal gaz tüketen tüketiciler için ayrı tarife yapılabilir.	İlgili bentte, başlığından da anlaşıldığı üzere Son Kaynak Tedarik Tarifi'ne ilişkin hususlar düzenlenmekte olup, çıkarılması önerilen cümlelerin ise sosyal tarife konusu ile ilgili olduğu ve ayrı şekilde düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Sosyal tarife ile ilgili düzenlemelerin, uygulama karışıklığına yol açmayacak şekilde açıkça düzenlenmesi gerekmektedir. Bu sebeple, söz konusu cümlelerin metinden çıkarılmasını teklif etmekteyiz.
12.j	j) Bakanlık ve Kurum, BOTAS'ın faaliyetlerini etkin bir biçimde yürütmesini sağlamak ve faaliyetlerinden kaynaklanan mali bir yükün ortaya çıkmamasını temin	j) Bakanlık ve Kurum, BOTAS'ın faaliyetlerini etkin bir biçimde yürütmesini sağlamak ve faaliyetlerinden kaynaklanan mali bir	Söz konusu fıkranın, doğal gaz piyasası oyuncularının eşit şartlarda rekabet ettiği bir piyasa yapısına ulaşılmasına bir engel teşkil edebileceği düşüncesiyle Kanun metninden

	etmek amacıyla, enerji piyasasında faaliyet gösteren diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin mali yapılarını olumsuz etkilemeyecek şekilde, Kalkınma Bakanlığının ve Hazine Müsteşarlığının da görüşlerini almak suretiyle her türlü önlemi almakla yetkili ve yükümlüdür.	yükün ortaya çıkmamasını temin etmek amacıyla, enerji piyasasında faaliyet gösteren diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin mali yapılarını olumsuz etkilemeyecek şekilde, Kalkınma Bakanlığının ve Hazine Müsteşarlığının da görüşlerini almak suretiyle her türlü önlemi almakla yetkili ve yükümlüdür.	çıkarılması önerilmektedir.
Geçici Madde 2	Bu kanun hükümlerine göre, dağıtım faaliyeti hariç, BOTAŞ'ın dikey bütünleşik tüzel kişiliği bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıla kadar devam eder. Bu tarihten sonra BOTAŞ; iletim faaliyeti, LNG tesislerinin işletilmesi ve depolama faaliyetleri ile diğer faaliyetleri gerçekleştirmek üzere 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre üç ayrı tüzel kişilik olarak yeniden yapılandırılır. Bunlardan iletim, LNG tesislerinin işletilmesi ile depolama faaliyetleri dışındaki faaliyetleri gerçekleştirecek olan şirket BOTAŞ'ı temsil eder ve BOTAŞ adıyla anılır. ... BOTAŞ, ithalatı yıllık ulusal tüketimin yüzde yirmisi oranına düşünceye kadar, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalatı haricinde yeni doğal gaz alım sözleşmesi yapamaz. Süresi biten mevcut doğal gaz	Bu kanun hükümlerine göre, dağıtım faaliyeti hariç BOTAŞ'ın dikey bütünleşmiş tüzel kişiliği bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıla kadar devam eder. Bu tarihten sonra BOTAŞ; iletim faaliyeti, LNG tesislerinin işletilmesi <u>terminal işletmeciliği</u> ve depolama faaliyetleri ile diğer faaliyetleri gerçekleştirmek üzere 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre üç ayrı tüzel kişilik olarak yeniden yapılandırılır. Bunlardan iletim, LNG tesislerinin işletilmesi <u>terminal işletmeciliği</u> ile depolama faaliyetleri dışındaki faaliyetleri gerçekleştirecek olan şirket BOTAŞ'ı temsil eder ve BOTAŞ adıyla anılır. <u>LNG terminal işletmecisi olarak yapılandırılan şirket 2015 yılı sonuna kadar özelleştirilir.</u> BOTAŞ, ithalatı yıllık ulusal tüketimin yüzde yirmisi oranına düşünceye kadar, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalatı haricinde yeni doğal gaz alım sözleşmesi	2014 yılında sona erecek olan ve BOTAŞ'ın taraf olduğu LNG ithalat kontratının özel sektör tarafından imzalanması desteklenmeli ve sağlanmalıdır. BOTAŞ'ın yeni sözleşme imzalaması veya mevcut sözleşmelerini yenilemeyeceğini düşünüldüğünde, BOTAŞ'a ait olan ve zaman içinde atıl duruma düşmesi muhtemel olan LNG Terminalinin özelleştirilmek suretiyle tekrar ülke ekonomisine kazandırılması mümkün olabilecektir. Terminalde muhtemel yatırım ve iyileştirme çalışmalarının tamamlanmasını teminen, yeni yapılandırılacak şirketin 2015 yılı içinde özelleştirilmesi uygun olacaktır. BOTAŞ'ın mevcut kontratları gereği ithal etmekle yükümlü olduğu LNG ithalat miktarı kadar gerekli kapasite, özelleştirilen LNG terminalinde BOTAŞ'a rezerve edilebilir ve kullanımına sunulabilir.

	alım sözleşmelerini yenileyemez. Ancak Bakanlar Kurulu kararıyla, doğal gaz arz güvenliğinin sağlanması veya ihraç etmek amacıyla doğal gaz alım sözleşmeleri yapabilir. 1/1/2015 tarihi itibarı ile BOTAŞ mevcut doğal gaz satış sözleşmeleri haricinde yeni doğal gaz satış sözleşmesi yapamaz, ancak süresi biten sözleşmeler yenilenebilir. Dağıtım şirketlerinin aboneleri için gerekli olan miktar ile son kaynak tedariki kapsamında yapılacak satışlar bu hükmün istisnasıdır. Ancak Bakanlık tarafından Madde 14 kapsamında belirlenecek usul esaslar çerçevesinde yapılacak çalışmalar kapsamında ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlar Kurulu kararıyla yeni doğal gaz satış sözleşmeleri yapabilir. BOTAŞ tarafından devredilecek doğal gaz alım veya satım sözleşmeleri için kontrat veya miktar devrine imkan tanıyan ihaleler yapılabilir. Söz konusu ihalelere ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.	yapamaz. Süresi biten mevcut doğal gaz alım sözleşmelerini yenileyemez. Ancak Bakanlar Kurulu kararıyla, doğal gaz arz güvenliğinin sağlanması veya ihraç etmek amacıyla doğal gaz alım sözleşmeleri yapabilir. 1/1/2015 tarihi itibarı ile BOTAŞ mevcut doğal gaz satış sözleşmeleri haricinde yeni doğal gaz satış sözleşmesi yapamaz, ancak süresi biten sözleşmeler yenilenebilir. Dağıtım şirketlerinin aboneleri için gerekli olan miktar ile son kaynak tedariki kapsamında yapılacak satışlar bu hükmün istisnasıdır. Ancak Bakanlık tarafından Madde 14 kapsamında belirlenecek usul esaslar çerçevesinde yapılacak çalışmalar kapsamında ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlar Kurulu kararıyla yeni doğal gaz satış sözleşmeleri yapabilir. <u>Mevcut doğal gaz alım sözleşmeleri, 1/1/2016 tarihine kadar</u> BOTAŞ tarafından devredilecek doğal gaz alım veya satım sözleşmeleri için kontrat veya miktar devrine imkan tanıyan ihaleler yapılabilir <u>kontrat veya miktar devri yoluyla özel sektöre devredilir.</u> Söz konusu ihalelere ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.	BOTAŞ'ın mevcut doğalgaz satış sözleşmesi yapamaması arz tedarığı açısından sorun yaratabilir. Yeni devreye girecek yüksek kurulu güçlü santraller ihtiyaç duyacakları gazı BOTAŞ'tan tedarik etmek isterlerse bu maddeye göre tedarik edemeyeceklerdir. Ayrıca yenilenmek istenen mevcut sözleşmelerde doğalgaz tedarik miktarı değiştirilmek istenirse bu durum BOTAŞ ile daha düşük miktarlı anlaşma yapıp anlaşma miktarlarını artırmak isteyen mevcut santralleri de etkileyebilir. Dolayısıyla bu ifadenin kaldırılmasını arz ve teklif ederiz. (Söz konusu ifadenin kaldırılmasıyla birlikte hükmün istisnalarını içeren ifadeler de kaldırılmalıdır.) BOTAŞ'ın gelecekte kurulabilecek EPIAŞ vb. noktalarda ticaret yapmasına ve iletimciye satış yapılabilmesine imkan sağlanmalıdır.
--	---	--	---